

Jøldalshytta i hundre

Av Asgeir Våg

Det er en usedvanlig velholdt og vital hundreåring som ønsker sine gjester velkommen i jubileumsåret 2008. Både Jøldalshytta og det organiserte friluftslivet har gjennomgått store forandringer siden den første turisthytta i Jøldalen ble tatt i bruk i 1908 og fram til “nye” Jøldalshytta sto ferdig etter utvidelsen i 2005. Men selv om tidene endrer seg, er hyttas særpreg og vennlige atmosfære den samme, til glede for stadig nye generasjoner av fjellturister som besøker disse vakre fjelltraktene i Trollheimen.

På veg inn mot Jøldalshytta fra parkeringsplassen på Kleva (Jølhaugen) får vi en fornemmelse av at tida har stått stille her inne i fjellheimen. Det åpne fjell-landskapet ligger der slik det har gjort i uminnelige tider. Bare de gamle seterhusene langs veien minner oss på at tidens tann også er virksom her.

Den første Jøldalshytta

Bare noen hundre meter innenfor bommen passerer vi setergrenda «Sladderhaugen» der den første Jøldalshytta ble etablert for hundre

år siden. Dette var TTs andre turisthytte i Trollheimen. Trollheimshytta ble tatt i bruk allerede i 1890. Behovet for ei turisthytte i det nordøstlige området i Trollheimen var stort, og sommeren 1908 sto Hoset seter ferdig ombygget med til sammen 10 sengeplasser.

Turisthytta i Jøldalen ble en suksess allerede fra starten. Det første året besøkte 27 skiløpere og 70 fotturister hytta. Besøkstalla økte i åra som fulgte, og i 1912 var besøket hele 195 turister.

Nåværende hytte ble bygd i 1917/18

Plassproblemet på hytta ble etter hvert prekært. Derfor ble det bestemt at det skulle bygges ei helt ny og større turisthytte ved Jølvatnet noen kilometer lenger vest, ikke langt fra det gamle turistkvarteret på Vollansetra. Den nye hytta sto ferdig i 1918 og var bygd i to etasjer med åtte soverom og 23 sengeplasser. En ny epoke i Jøldalshyttas historie kunne begynne.

Omfattende utvidelser

Jøldalshytta ble modernisert og utvidet i 1963 slik at den fikk 48 senger. Senere ble nødvendig vedlikehold og forbedringer foretatt, blant annet ble et nytt selvbetjeningskvarter tatt i bruk i 1991.

Den første Jøldalshytta ble etablert i 1908.

Dagens Jøldalshytte ble tatt i bruk sommeren 1917.

Høsten 2004 satte TT i gang de mest omfattende arbeidene på Jøldalshytta siden den ble bygd for 90 år siden. Med ei kostnadsramme på vel seks millioner kroner, er dette det tallmessig største byggeprosjektet i foreningens historie. Da “nye” Jøldalshytta sto ferdig i 2005, hadde den fått hele 80 sengeplasser og egen strømforsyning.

Naturtilpasset arkitektur i tradisjonell stil

TTs hytter i Trollheimen er preget av lokal byggeskikk, og Jøldalshytta er ikke noe unntak. Det ble lagt stor vekt på at den opprinnelige stilen skulle videreføres også ved den siste

På veien innover til Jøldalshytta er det vid og praktfull utsikt. Foto: Jonny Remmereit

“Nye” Jøldalshytta ligger åpent og fritt i landskapet med “havutsikt” til Jølvatnet.

Foto: Jonny Remmereit

utvidelsen. Samtidig har hytta fått løsninger som tilfredstiller dagens mange krav til et velfungerende hytteanlegg i fjellet. “Nye” Jøldalshytta høster da også mange lovord for måten det store praktbygget glir inn i landskapet på og for den komfort hytta nå kan tilby sine mange besøkende. Særlig er Jøldalshytta populær blant småbarnsfamilier.

Mange turmuligheter

Jøldalshytta er et attraktivt overnattingssted året rundt og et yppelig utgangspunkt for mange og varierte turer. I påska og i sommersesongen er hytta betjent, ellers i året står selvbetjeningsavdelingen til rådighet. For de med firbeinte venner har anlegget egen “hundevandring”.

Turen innom Jøldalshytta og nabohyttene Gjevilvasshytta og Trollheimshytta, den såkalte “Trekanten”, er selve turklassikeren i Trollheimen. Trollhetta har alltid vært et mål for dem som ønsker en luftig tur mellom Jøldalshytta og Trollheimshytta. De som foretrekker en kortere og lettere tur kan gå over Geithetta eller rusle gjennom den frodige Svartådalen (ikke vinterrute). Fra Jøldalshytta til Gjevilvasshytta er det en fin dagstur gjennom de østlige, slakere delene av Trollheimen ned gjennom det frodige planteriket innunder Tyrikvamfjellet og videre fram til Gjevilvassdalens vakre kulturlandskap. De som ønsker å legge inn en topptur kan gå over Svarthetta og Svarthamran (ikke merket).

Mange velger å bo fast på hytta og gå dags-turer i området. Toppturer til Svarthetta, Gråfjellet og til østtoppen av Trollhetta gir garantert storslåtte naturopplevelser. Fossen innenfor Øyasetra er vel verdt et besøk og på Jelsetra like ved Jøldalshytta kan man fremdeles oppleve tradisjonell seterdrift.

Lokal mat

For mange fjellturister er nok det å få servert middag på hytta og kaffe i ettermiddagssola eller i peisestua, det nærmeste man kommer en perfekt avslutning på en lang dag i fjellet. Det tilberedes i størst mulig grad lokal tradisjonkost på TTs hytter. Ørret fra Jølvatnet er et fast innslag i menyen på Jøldalshytta. Det blir også brukt råvarer fra Jelsetra.

Et hundreårsperspektiv

Hundre år er bare et kort øyeblikk sett i en større sammenheng. Men målt i menneskers liv og levnet spenner dette tidsrommet fra de første pionerene i fjellturismens barndom og fram til dagens godt tilrettelagte tilbud. Et jubileum gir anledning til refleksjoner over den arbeidsinnsatsen som ligger til grunn for en slik utvikling. Jøldalshytta kan i så måte tjene som et håndfast eksempel på dugnadsånden som danner selve bærebjelken i tilrettelegginga for friluftslivet i fjellet.

En takk til alle venner av Jøldalshytta og til lykke med jubileet.

Mer om Jøldalshytta:

TTs årbok 2005, “Fjellets arvesølv – TTs hytter gjennom tidene”
 TTs årbok 2006, artikkel
 “Jøldalshytta – utvidet og bevart”.
 Harald Egil Folden: Trollheimen, bind II, Østlige deler

Turforslag og rutebeskrivelser:

TTs årbok 2000/2001, Turglede
 – 118 turer i Midt-Norge
 TTs årbok 2007, “Våre fjell
 – Ruter i Sylan og Trollheimen”

Det er herlig å komme fram til hytta etter en lang dag i fjellet. Foto: Jonny Remmereit